

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων ενόψει των μεταβαλλόμενων συνθηκών της αγοράς»

[COM(2016) 287 final — 2016/151 (COD)]

(2017/C 034/26)

Εισηγητής: **ο κ. Raymond HENCKS**

Αίτηση γνωμοδότησης	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 6.7.2016
Νομική βάση	Άρθρο 53 παράγραφος 1 και άρθρο 62 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [COM(2016) 287 final — 2016/151 (COD)]
Αρμόδιο ειδικευμένο τμήμα	Τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών»
Υιοθέτηση από το ειδικευμένο τμήμα	6.10.2016
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	19.10.2016
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	520
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	218/2/7

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι λόγω των αλλαγών στην οπτικοακουστική αγορά που προέκυψαν με την ανάδυση νέων μορφών υπηρεσιών, την εμφάνιση νέων παραγόντων και την ανάπτυξη νέων μορφών κατανάλωσης «κατά παραγγελία», έχει καταστεί απαραίτητη η προσαρμογή του ευρωπαϊκού κανονιστικού πλαισίου για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων. Υποστηρίζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις προσπάθειές της για την επικαιροποίηση της οδηγίας περί υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (YOAM) του 2010, με την επιφύλαξη των κάτωθι παρατηρήσεων.

1.2. Οι υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται με μοναδικό κριτήριο την εμπορική τους αξία. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι τα μέτρα για την προστασία των ανηλίκων και των εφήβων, καθώς και τα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμετοχής ατόμων με αναπηρία, ηλικιωμένων, φτωχών ή αποκλεισμένων από την κοινωνική και πολιτιστική ζωή, δεν μπορούν να εξαρτώνται από οικονομικούς παράγοντες.

1.3. Η ΕΟΚΕ σημειώνει την προγραμματισμένη κατάργηση του σημερινού άρθρου 7 της οδηγίας YOAM που αφορά την προσβασιμότητα για τα ΑμεΑ και το οποίο προβλέπεται να αντικατασταθεί από την πρόταση οδηγίας για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες [COM(2015) 615 final]. Εάν η πρόταση της Επιτροπής δεν ευδοωθεί, θα χρειαστεί να αναβαθμιστεί το εν λόγω άρθρο 7 και να υποχρεούνται τα κράτη μέλη να προωθήσουν, μεταξύ άλλων, τη νοηματική γλώσσα, τον υποτιτλισμό, την ακουστική περιγραφή και εύχρηστους καταλόγους επιλογών (μενού).

1.4. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι, με πνεύμα πολιτιστικής πολυμορφίας, η Ένωση προωθεί τη διανομή ευρωπαϊκών έργων και οι μεγάλοι πάροχοι YOAM υποχρεούνται να τα προβάλλουν με συγκεκριμένη ποσοστιαία στα προγράμματα ή τους καταλόγους τους. Προτείνει, ωστόσο, να αυξηθεί το ελάχιστο ποσοστό του 20 % ευρωπαϊκών έργων που επιβάλλεται στις μεγάλες εταιρείες παροχής «βίντεο κατά παραγγελία» ώστε να αυξηθεί σε 50 % κατ' αντιστοιχία προς την ελάχιστη ποσοστιαία που έχει καθοριστεί για τις τηλεοπτικές μεταδόσεις. Προτείνει, επίσης, να προβλεφθεί ελάχιστο ποσοστό της τάξης του 20 % για τους προμηθευτές με χαμηλό κύκλο εργασιών ή περιορισμένο κοινό, και να προσδιοριστεί ταυτόχρονα τι σημαίνουν οι όροι «χαμηλός κύκλος εργασιών» και «μικρός αριθμός τηλεθεατών».

1.5. Η ΕΟΚΕ τάσσεται κατά της δυνατότητας που παρέχεται στα κράτη μέλη να επιβάλλουν στις «κατά παραγγελία» υπηρεσίες που είναι υπό τη δικαιοδοσία τους, καθώς και σε όσες εδρεύουν μεν εκτός των συνόρων τους, αλλά στοχεύουν το εθνικό τους κοινό, οικονομικές εισφορές υπό μορφή άμεσων επενδύσεων σε έργα ή εισφορών προς τα εθνικά κινηματογραφικά ταμεία, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό αναλόγως με το εάν ένα κράτος μέλος εισάγει ή όχι τέτοιου είδους εισφορές, αλλά και θα μπορούσε να τιμωρήσει τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες ενός κράτους μέλους που απευθύνονται στους πολίτες του που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος.

1.6. Όσον αφορά την προστασία των ανηλίκων, η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η πρόταση οδηγίας προβλέπει ευθυγράμμιση των προτύπων προστασίας που ισχύουν για τους παρόχους πλατφορμών ανταλλαγής βίντεο με τα ισχύοντα στις τηλεοπτικές μεταδόσεις. Η ΕΟΚΕ ζητεί, ωστόσο, να αξιοποιηθεί η ευκαιρία προκειμένου να διευκρινιστεί η διάταξη του άρθρου 27 της οδηγίας ΥΟΑΜ (2010/13/ΕΕ), βάσει της οποίας τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα ώστε οι εκπομπές, κατά τις ώρες που οι ανήλικοι βρίσκονται εντός της περιοχής μετάδοσης, να μην περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξή τους. Η ΕΟΚΕ προτείνει να οριστεί συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο και να συμπεριληφθεί σε αυτό απαγόρευση διαφήμισης οινόπνευματων ποτών.

1.7. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την τροπολογία που προτείνεται με το νέο άρθρο 6, το οποίο αναφέρει ότι οι υπηρεσίες ΥΟΑΜ δεν μπορούν να περιέχουν οποιαδήποτε υποκίνηση σε βία ή ρητορική μίσους κατά ομάδας προσώπων ή μέλους μιας τέτοιας ομάδας που προσδιορίζεται βάσει φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Ωστόσο, εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι, στο νέο άρθρο 28α που αφορά τα συστήματα βίντεο, λησμονήθηκε η αναφορά στο φύλο, τον γενετήσιο προσανατολισμό και την αναπηρία και ότι η ορολογία που χρησιμοποιείται είναι μερικές φορές διαφορετική. Προτείνεται η επανάληψη των ίδιων διατυπώσεων στο άρθρο 28α, παράγραφος 1, στοιχείο β), όπως στο άρθρο 6.

1.8. Στο πλαίσιο της προστασίας όλων των πολιτών από περιεχόμενο που περιέχει υποκίνηση σε βία ή ρητορική μίσους και των ανηλίκων από περιεχόμενο το οποίο ενδέχεται να βλάψει την ανάπτυξή τους, η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει την προώθηση της συρρύθμισης και της αυτορρύθμισης μέσω κωδίκων δεοντολογίας, στον βαθμό που η ομάδα των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (ERGA) έχει πράγματι συσταθεί και της έχουν διατεθεί τα μέσα για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 30α, παράγραφος 3, στοιχείο γ).

1.9. Η ΕΟΚΕ τάσσεται κατά της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραχώρηση μεγαλύτερου χώρου και μεγαλύτερης ευελιξίας στη διαφήμιση για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων σε βάρος των καταναλωτών, οι οποίοι θα υφίστανται μεγαλύτερο αριθμό διακοπών του προγράμματος λόγω της παρεμβολής μεγαλύτερης διάρκειας διαφήμισης κατά τις ώρες αιχμής και υψηλής ακροαματικότητας. Αυτοί οι νέοι κανόνες διαφημιστικών διακοπών ενδέχεται επίσης να υπονομεύσουν την ακεραιότητα των έργων και τα ηθικά δικαιώματα των δημιουργών.

1.10. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οι κανόνες εποπτείας από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές είναι ελλιπείς ως προς τις εικονικές εταιρείες ενός κράτους μέλους, οι οποίες χρησιμοποιούν τις δορυφορικές δυνατότητες τρίτης χώρας για να προσεγγίσουν μεγάλο ακροατήριο σε άλλο κράτος μέλος, και ότι θα πρέπει να αναθεωρηθούν και να συμπληρωθούν με διάταξη· βάσει αυτής της διάταξης, ο φορέας που διαθέτει άδεια εκπομπής σε ένα κράτος μέλος, αλλά παρέχει οπτικοακουστικές υπηρεσίες σε άλλο κράτος μέλος θα υπόκειται στις κανονιστικές διατάξεις και των δύο κρατών μελών.

2. Εισαγωγή

2.1. Από το 1989, ευρωπαϊκοί κανόνες διέπουν τα οπτικοακουστικά μέσα και διασφαλίζουν την πολιτιστική πολυμορφία και την ελεύθερη κυκλοφορία περιεχομένου στην ΕΕ. Η οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία ΥΟΑΜ), η οποία έχει επικαιροποιηθεί αρκετές φορές ανάλογα με τις τεχνολογικές και εμπορικές εξελίξεις, εναρμονίζει σε ευρωπαϊκό επίπεδο όλες τις εθνικές νομοθεσίες ως προς τα οπτικοακουστικά μέσα. Επί του παρόντος, καλύπτει τις τηλεοπτικές εκπομπές και τις υπηρεσίες «βίντεο κατά παραγγελία».

2.2. Όμως το τοπίο των οπτικοακουστικών μέσων αλλάζει με ταχείς ρυθμούς λόγω της αυξανόμενης σύγκλισης των τηλεοπτικών υπηρεσιών με τις υπηρεσίες που διανέμονται μέσω του διαδικτύου. Εμφανίζονται νέα επιχειρηματικά μοντέλα, νέα τεχνολογικά εργαλεία επικοινωνίας, ενώ νέοι παράγοντες, κυρίως πάροχοι «βίντεο κατά παραγγελία» και πλατφόρμες ανταλλαγής βίντεο, προσφέρουν οπτικοακουστικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο.

2.3. Οι τηλεοπτικές εκπομπές και το «βίντεο κατά παραγγελία» υπόκεινται σε διαφορετικούς κανόνες και ποικίλα επίπεδα προστασίας των καταναλωτών. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να επιτύχει καλύτερη ισορροπία των κανόνων που ισχύουν για τους παραδοσιακούς τηλεοπτικούς φορείς, τους παρόχους «βίντεο κατά παραγγελία» και τις πλατφόρμες ανταλλαγής βίντεο.

3. Περιεχόμενο της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

3.1. Ως μέρος της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει την επικαιροποίηση της οδηγίας YOAM για λόγους δημιουργίας ενός πιο δίκαιου περιβάλλοντος για όλους τους παράγοντες της αγοράς, προώθησης της ευρωπαϊκής πολιτιστικής πολυμορφίας και των ευρωπαϊκών ταινιών, αποτελεσματικότερης προστασίας των ανηλικών, καταπολέμησης της μισαλλόδοξης ρητορικής και της υποκίνησης σε βία, διασφάλισης της ανεξαρτησίας των ρυθμιστικών αρχών των οπτικοακουστικών μέσων, καθώς και παροχής μεγαλύτερης ευελιξίας στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς όσον αφορά τη διαφήμιση. Η οδηγία YOAM, όπως τροποποιήθηκε, θα ισχύει επίσης για τις επιγραμμικές πλατφόρμες και τους δικτυακούς τόπους ανταλλαγής βίντεο και περιεχομένου.

3.2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει τα ακόλουθα μέτρα:

3.2.1. Υπεύθυνη στάση των πλατφορμών ανταλλαγής βίντεο

Οι πλατφόρμες ανταλλαγής βίντεο πρέπει να προστατεύουν τους ανήλικους από επιβλαβές περιεχόμενο και όλους τους πολίτες από την υποκίνηση σε βία, μίσος ή ρατσισμό. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα καλέσει τους υπεύθυνους από όλες τις πλατφόρμες ανταλλαγής βίντεο να συνεργαστούν στο πλαίσιο της συμμαχίας για την καλύτερη προστασία των ανηλικών στο διαδίκτυο, με στόχο την ανάπτυξη κώδικα δεοντολογίας για τον κλάδο. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές των οπτικοακουστικών μέσων θα είναι αρμόδιες για την τήρηση των κανόνων, γεγονός το οποίο, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, μπορεί επίσης να οδηγήσει σε επιβολή προστίμων. Τα μέτρα προστασίας των καταναλωτών που προβλέπονται στην οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο θα ισχύουν και για τις πλατφόρμες ανταλλαγής βίντεο.

3.2.2. Ο ενισχυμένος ρόλος των εθνικών ρυθμιστικών αρχών των οπτικοακουστικών μέσων

Η οδηγία θα εγγυάται πλέον την ανεξαρτησία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών. Ο ρόλος της ομάδας των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (ERGA), η οποία αποτελείται από τις 28 εθνικές ραδιοτηλεοπτικές αρχές, θα ορίζεται στη νομοθεσία της ΕΕ. Η ομάδα ERGA θα αξιολογεί τους κώδικες δεοντολογίας σε θέματα συρρύθμισης και θα συμβουλεύει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3.2.3. Περισσότερο ανεπτυγμένη ευρωπαϊκή δημιουργικότητα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιθυμεί οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς να συνεχίσουν να αφιερώνουν τουλάχιστον το ήμισυ του χρόνου προβολής σε ευρωπαϊκά έργα και θα απαιτήσει από τους παρόχους υπηρεσιών κατά παραγγελία να εξασφαλίσουν μερίδιο ευρωπαϊκού περιεχομένου τουλάχιστον 20 % στους καταλόγους τους. Η πρόταση προβλέπει επίσης ότι τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν από τις «κατά παραγγελία» υπηρεσίες που είναι διαθέσιμες ή μεταδίδονται στην επικράτειά τους να συμβάλουν οικονομικά στην παραγωγή ευρωπαϊκών έργων.

3.2.4. Μεγαλύτερη ευελιξία για τη διαφήμιση που μεταδίδεται από ραδιοτηλεοπτικούς φορείς

Ο νέος κανονισμός περί οπτικοακουστικών υπηρεσιών δεν αυξάνει μεν τη συνολική διάρκεια του επιτρεπόμενου διαφημιστικού χρόνου για τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 7:00 και 23:00, τους δίνει όμως μεγαλύτερη ευελιξία, επιτρέποντάς τους σε μεγάλο βαθμό επιλογή ως προς τον χρόνο προβολής των διαφημίσεων. Προτείνεται συνεπώς να καταργηθεί το ωριαίο όριο και να θεσπιστεί ημερήσιο όριο 20 % χρόνου διαφημίσεων μεταξύ των ωρών 07:00 και 23:00. Οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς και οι πάροχοι υπηρεσιών κατά παραγγελία θα έχουν επίσης περισσότερη ευελιξία όσον αφορά την τοποθέτηση προϊόντων και τη χορηγία.

4. Γενικές παρατηρήσεις

4.1. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την προσηλωσή της στην πολυμορφία των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (YOAM), την προώθηση της ελεύθερης ροής των πληροφοριών, την ανάπτυξη του πολιτισμού, καθώς και την ελεύθερη διαμόρφωση απόψεων σε συνθήκες που διασφαλίζουν πολυφωνία των πληροφοριών και πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία.

4.2. Επιδιοκίμαζε, επίσης, το γεγονός ότι η υπό εξέταση οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως δε το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης, το δικαίωμα του επιχειρείν, το δικαίωμα δικαστικής προσφυγής, καθώς και την κατοχύρωση των δικαιωμάτων του παιδιού.

4.3. Υποστηρίζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις προσπάθειές της για προώθηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, ανάπτυξη της οπτικοακουστικής δημιουργίας στην Ευρώπη και αύξηση της παραγωγής και κυκλοφορίας ευρωπαϊκών προγραμμάτων υψηλής ποιότητας, με παράλληλο σεβασμό των αρχών της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και διασφάλιση τόσο υψηλού επιπέδου προστασίας των ανηλικών, των καταναλωτών και των προσωπικών δεδομένων όσο και δίκαιου και θεμιτού ανταγωνισμού.

4.4. Η ΕΟΚΕ αναγνωρίζει ότι λόγω των αλλαγών στην οπτικοακουστική αγορά που προέκυψαν με την ανάδυση νέων μορφών υπηρεσιών και νέων τεχνολογικών εργαλείων επικοινωνίας, την εμφάνιση νέων παραγόντων και την ανάπτυξη νέων κατά παραγγελία μορφών κατανάλωσης, έχει καταστεί απαραίτητη η προσαρμογή του ευρωπαϊκού κανονιστικού πλαισίου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων.

4.5. Δεδομένης της πολυπλοκότητας των νομοθετικών διατάξεων σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι θα ήταν σκόπιμο, για λόγους σαφήνειας και ορθολογισμού, να ενσωματωθούν σε ενοποιημένο κείμενο οι αλλαγές και οι προσθήκες που η υπό εξέταση οδηγία προτίθεται να εισαγάγει στην οδηγία 2010/13/ΕΕ της 10ης Μαρτίου 2010 σχετικά με τις ΥΟΑΜ.

4.6. Οι υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων είναι ουσιαστικής σημασίας δημόσιες υπηρεσίες οικονομικού, κοινωνικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, φορείς αξιών και νοημάτων που απορρέουν σε μεγάλο βαθμό από τα ανθρώπινα δικαιώματα και δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται σαν να έχουν εμπορική αξία αποκλειστικά και μόνο. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τους ανηλικούς και τους εφήβους, η κατάρτιση και εκπαίδευση των οποίων εξαρτάται όλο και περισσότερο από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, δεδομένης της επιρροής των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι ακροατές σχηματίζουν απόψεις, ισχύει όμως εξίσου και για τα άτομα με αναπηρία, τους ηλικιωμένους, τους φτωχούς ή τους αποκλεισμένους, οι οποίοι καλούνται να συμμετάσχουν και να ενταχθούν στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή, η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την παροχή προσβάσιμων και οικονομικά προσιτών υπηρεσιών μέσων μαζικής ενημέρωσης.

4.7. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι καταργείται το εξαιρετικά ασαφές και αόριστο ισχύον άρθρο 7 της οδηγίας ΥΟΑΜ, το οποίο προβλέπεται να αντικατασταθεί από την οδηγία για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες [COM(2015) 615 final], η οποία προς το παρόν βρίσκεται ακόμη στο στάδιο της πρότασης οδηγίας.

4.8. Εάν η πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία συνίσταται στο να δημιουργήσει με ευρωπαϊκή νομοθετική πράξη ένα γενικό πλαίσιο για την προσβασιμότητα σε προϊόντα και υπηρεσίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, δεν έχει αίσιο τέλος, θα πρέπει να ενσωματωθούν σε ένα νέο άρθρο 7 της οδηγίας ΥΟΑΜ αυστηρότερες νομοθετικές διατάξεις, που θα υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να προάγουν, χωρίς ωστόσο να περιορίζονται σε αυτά, τη νοηματική γλώσσα, τον υποτιτλισμό, την ακουστική περιγραφή και εύχρηστους καταλόγους επιλογών (μενού), σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 46 της οδηγίας ΥΟΑΜ του 2010. Η ΕΟΚΕ τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι στα κράτη μέλη όπου τα οπτικοακουστικά προγράμματα είναι κατά κανόνα υποτιτλισμένα, ο αριθμός των δίγλωσσων ή πολύγλωσσων πολιτών είναι ιδιαίτερα υψηλός.

4.9. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι, μέσα σε πνεύμα πολιτιστικής πολυμορφίας, η Ένωση προωθεί τη διανομή ευρωπαϊκών έργων και οι μεγάλοι πάροχοι ΥΟΑΜ υποχρεούνται να παράσχουν ορισμένο όγκο βάσει ποσόστωσης στα προγράμματα ή τους καταλόγους τους.

4.10. Όσο για το ελάχιστο ποσοστό ευρωπαϊκών έργων της τάξης του 20 % που επιβάλλεται στους μεγάλους παρόχους υπηρεσιών βίντεο κατά παραγγελία, η υποχρέωση αυτή δεν απαιτεί συμπληρωματικές προσπάθειες, εφόσον ήδη το επιτυγχάνουν (βλέπε στατιστικές Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου του Οπτικοακουστικού Τομέα). Επιπλέον, η ποσόστωση αυτή είναι πολύ μικρή σε σύγκριση με την ισχύουσα για τους φορείς γραμμικών τηλεοπτικών εκπομπών, οι οποίοι εξακολουθούν υποχρεωμένοι να τηρούν ελάχιστο ποσοστό της τάξης του 50 % ευρωπαϊκών έργων. Η ελάχιστη ποσόστωση για τις υπηρεσίες βίντεο κατά παραγγελία θα έπρεπε συνεπώς να ισούται με την καθορισμένη για τις τηλεοπτικές μεταδόσεις.

4.11. Η ΕΟΚΕ εκφράζει επιφυλάξεις σχετικά με τη δυνατότητα χορήγησης εξαιρέσεων για τα ευρωπαϊκά έργα στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις με χαμηλό κύκλο εργασιών ή περιορισμένο κοινό, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να αποτελεί μια νέα μορφή αθέμιτου ανταγωνισμού. Θεωρεί σκόπιμο να καθοριστεί ελάχιστο ποσοστό της τάξης του 20 % και ζητεί να προσδιοριστεί τι σημαίνουν οι όροι «χαμηλός κύκλος εργασιών» και «περιορισμένο κοινό».

4.12. Τα κράτη μέλη θα έχουν το δικαίωμα να επιβάλλουν στις κατά παραγγελία υπηρεσίες που είναι υπό τη δικαιοδοσία τους, καθώς και σε όσες εδρεύουν μεν εκτός των συνόρων τους, αλλά στοχεύουν το εθνικό τους κοινό, οικονομικές εισφορές υπό μορφή άμεσων επενδύσεων σε έργα ή καταβολών προς τα εθνικά κινηματογραφικά ταμεία.

4.13. Η ΕΟΚΕ τάσσεται κατά του προαιρετικού χαρακτήρα του μέτρου αυτού, το οποίο θα μπορούσε να στρεβλώσει τους κανόνες του ανταγωνισμού αναλόγως με το εάν ένα κράτος μέλος εισάγει ή όχι τέτοιου είδους εισφορές, αλλά και θα μπορούσε να τιμωρήσει τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες ενός κράτους μέλους που απευθύνονται στους πολίτες του που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος

4.14. Όσον αφορά την προστασία των ανηλικών, η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η πρόταση οδηγίας προβλέπει ευθυγράμμιση των προτύπων προστασίας που ισχύουν για τους παρόχους πλατφορμών ανταλλαγής βίντεο με τα εφαρμοζόμενα στις τηλεοπτικές μεταδόσεις. Η ΕΟΚΕ ζητεί, ωστόσο, να αξιοποιηθεί η ευκαιρία προκειμένου να διευκρινιστεί η διάταξη του άρθρου 27 της οδηγίας ΥΟΑΜ (2010/13/ΕΕ), βάσει της οποίας τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα ώστε οι εκπομπές, κατά τις ώρες που οι ανήλικοι βρίσκονται εντός της περιοχής μετάδοσης, να μην περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξή τους. Η ΕΟΚΕ προτείνει να οριστεί συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο και να συμπεριληφθεί σε αυτό απαγόρευση της διαφήμισης οινοπνευματωδών ποτών καθώς και φαρμακευτικών προϊόντων που χορηγούνται χωρίς ιατρική συνταγή και τροφίμων που θεωρούνται επιβλαβή λόγω της συμβολής τους στην αύξηση της παιδικής παχυσαρκίας.

4.15. Στο πλαίσιο της προστασίας όλων των πολιτών από περιεχόμενο που περιέχει παρακίνηση σε βία ή ρητορική μίσους και των ανηλικών από περιεχόμενο το οποίο ενδέχεται να βλάψει την ανάπτυξή τους, η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει την προώθηση της συρρύθμισης και της αυτορρύθμισης μέσω κωδίκων δεοντολογίας σχεδιασμένων έτσι ώστε να είναι ευρύτερα αποδεκτοί από τους κύριους παίκτες. Η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει ⁽¹⁾ ότι προκειμένου αυτά τα ρυθμιστικά μέσα να αποτελούν έγκυρο και αναγνωρισμένο μέσο ρύθμισης σε οποιαδήποτε έννομη τάξη, ο τρόπος διαμόρφωσής τους και το πεδίο εφαρμογής τους πρέπει να προσδιορίζονται με ρητές και σαφείς διατάξεις του αναγκαστικού δικαίου, εφαρμοστέες διά της δικαστικής οδού, είτε σε εθνικό επίπεδο είτε σε επίπεδο ΕΕ· οι διατάξεις αυτές πρέπει επίσης να σέβονται τη φύση των εν λόγω μέσων, ιδιαίτερα την εθελοντική συμφωνία των μερών. Σε αυτό λοιπόν το πλαίσιο, είναι ιδιαίτερος σημαντικό να συσταθεί η ομάδα ERGA και να της διατεθούν τα αναγκαία μέσα για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 30α, παράγραφος 3, στοιχείο γ).

4.16. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιθυμεί να παραχωρήσει περισσότερο χώρο και μεγαλύτερη ευελιξία στη διαφήμιση για όλες τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων. Κατά συνέπεια, οι τηλεοπτικές ταινίες, τα κινηματογραφικά έργα και τα ειδησεογραφικά προγράμματα θα είναι δυνατόν να διακόπτονται για διαφημίσεις ή τηλεαγορές μία φορά για κάθε προγραμματισμένη χρονική περίοδο 20 τουλάχιστον λεπτών, ενώ επί του παρόντος η συγκεκριμένη περίοδος καθορίζεται σε τουλάχιστον 30 λεπτά, γεγονός που σημαίνει ότι θα μπορεί να υπάρχει στο εξής μία επιπλέον διακοπή ανά ώρα. Επιπλέον, η μέγιστη επιτρεπόμενη διάρκεια διαφήμισης ανά ώρα, που σήμερα ανέρχεται σε 20 %, ήτοι δώδεκα λεπτά ανά ώρα, αντικαθίσταται από ένα καθημερινό ποσοστό διαφημιστικών μηνυμάτων ή μηνυμάτων τηλεαγοράς της τάξης του 20 % για το χρονικό διάστημα μεταξύ 7:00 και 23:00, ήτοι 192 λεπτά συνολικά. Επιπρόσθετα, θα επιτρέπονται μεμονωμένα μηνύματα, ενώ και οι διατάξεις σχετικά με τη χορηγία και την τοποθέτηση προϊόντων θα καταστούν πιο ευέλικτες.

4.17. Επομένως, οι εν λόγω εκπομπές θα μπορούν να διακόπτονται συχνότερα και για μεγαλύτερο διάστημα για τις ώρες που θα επιλέγουν οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς εφόσον τηρείται το μέγιστο όριο των 192 λεπτών διαφήμισης μεταξύ 7:00 και 23:00.

4.18. Προφανώς, τα προγράμματα θα διακόπτονται πλέον σε τακτά διαστήματα για την παρεμβολή διαφημίσεων κατά τις ώρες αιχμής και υψηλής ακροαματικότητας, ενώ νωρίς το πρωί και αργά το βράδυ οι διαφημίσεις θα είναι σπάνιες, προκειμένου να δημιουργηθεί το απαραίτητο περιθώριο ελιγμού ώστε να τηρείται η ποσοστώση του 20 % διαφημίσεων εντός της ημέρας. Αυτοί οι νέοι κανόνες διαφημιστικών διακοπών ενδέχεται επίσης να υπονομεύσουν την ακεραιότητα των έργων και τα ηθικά δικαιώματα των δημιουργών.

4.19. Η ΕΟΚΕ τάσσεται κατά των νέων κανόνων για τη διαφήμιση και ζητεί να διατηρηθούν αμετάβλητες οι διατάξεις που ισχύουν σήμερα σχετικά με το θέμα αυτό, αν όχι μάλιστα και να ενισχυθούν, όπως ήδη έχει συστηθεί παλαιότερα η ΕΟΚΕ.

4.20. Η διαφοροποίηση μεταξύ «γραμμικών υπηρεσιών» και «μη γραμμικών υπηρεσιών», η οποία είναι ξεπερασμένη λόγω της ψηφιακής εξέλιξης, θα μπορούσε να εγκαταλειφθεί.

4.21. Η ΕΟΚΕ επικροτεί τα μέτρα που λήφθηκαν για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Εθνικής Αρχής για τη Ρύθμιση του Οπτικοακουστικού Τομέα, δεδομένου ότι σε ορισμένα κράτη μέλη ο νομικός και λειτουργικός διαχωρισμός κάθε άλλης δημόσιας ή ιδιωτικής οντότητας δεν είναι εγγυημένος και υπόκειται σε καταχρήσεις.

4.22. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οι κανόνες εποπτείας από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές είναι ελλιπείς σε σχέση με τις εικονικές εταιρείες ενός κράτους μέλους οι οποίες χρησιμοποιούν τις δορυφορικές δυνατότητες τρίτης χώρας για να προσεγγίσουν ένα μεγάλο ακροατήριο σε άλλο κράτος μέλος. Για την αποφυγή τέτοιου είδους καταχρήσεων, η ΕΟΚΕ συνιστά η υπό εξέταση οδηγία να συμπληρωθεί με διάταξη, βάσει της οποίας ο φορέας που διαθέτει άδεια εκπομπής σε ένα κράτος μέλος αλλά παρέχει οπτικοακουστικές υπηρεσίες σε άλλο κράτος μέλος να υπόκειται στις κανονιστικές διατάξεις και των δύο κρατών μελών.

Βρυξέλλες, 19 Οκτωβρίου 2016

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Γιώργος ΝΤΑΣΗΣ

⁽¹⁾ ΕΕ C 248 της 25.8. 2011, σ. 118.